

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH**

WOOS.4221.81.2020.MP1.1

Katowice, 13 listopada 2020

POSTANOWIENIE

Na podstawie art. 77 ust 1 pkt 1, art. 77 ust 3, 4 i 7 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 ze zm.) oraz art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 256 ze zm.), w związku z pismem Wójta Gminy Koszęcin z 15 października 2020 r., GG.6220.2.19.2020, w sprawie uzgodnienia realizacji i określenia warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia pn.: „Budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznych Cieszowa 1 oraz Cieszowa 2 o mocy wytwórczej do 1 MW każda wraz z techniczną infrastrukturą towarzyszącą”

odmawiam uzgodnienia ww. przedsięwzięcia oraz określenia warunków jego realizacji.

UZASADNIENIE

Wójt Gminy Koszęcin pismem z 15 października 2020 r., GG.6220.2.19.2020, wystąpił o uzgodnienie realizacji i określenie warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia „Budowa i eksploatacja elektrowni fotowoltaicznych Cieszowa 1 oraz Cieszowa 2 o mocy wytwórczej do 1 MW każda wraz z techniczną infrastrukturą towarzyszącą”.

Do wniosku o uzgodnienie warunków realizacji inwestycji dołączono dokument, który nazwano raportem o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko sporządzony we wrześniu 2020 r. przez Pana Macieja Mularskiego.

Przedmiotowa inwestycja zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 54 lit. a - zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1839), zalicza się do mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w art. 71 ust. 2 pkt 2 ustawy oos.

Wójt Gminy Koszęcin nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko postanowieniem z 13 sierpnia 2020 r. zn.: GG.6220.2.13.2020.

W ww. postanowieniu określono zakres raportu, w tym wymagania wskazane w opinii tut. organu z 10 lipca 2020 r. zn.: WOOS.4220.211.2020.MP1.2. W związku z powyższym, zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, organem właściwym do uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach – zwany dalej RDOŚ w Katowicach.

Z załączonego do wniosku Wójta Gminy Koszęcin z 15 października 2020 r. raportu o oddziaływaniu ww. przedsięwzięcia na środowisko, wynika, że inwestycja zakłada budowę i eksploatację dwóch elektrowni fotowoltaicznych „CIESZOWA 1” oraz „CIESZOWA 2” o mocy do 1,0 MW każda wraz z infrastrukturą towarzyszącą (panele, inwertery, konstrukcja wsporcza, stacja transformatorowa, droga dojazdowa, plac montażowy i manewrowy, podziemna lub naziemna linia elektryczna, system nadążny za słońcem, itd.). Zamierzenie planowane jest do posadowienia na działkach oznaczonych w rejestrze gruntów numerami: 140, 145 oraz 149 (dla elektrowni CIESZOWA 1) oraz na działkach oznaczonych w rejestrze gruntów numerami 602/143, 604/144, 606/151 i 2443/136 (dla elektrowni CIESZOWA 2), położonych w obrębie geodezyjnym Cieszowa, na terenie gminy Koszęcin.

Po analizie przedłożonych dokumentów RDOŚ w Katowicach stwierdził, że przedstawiony raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, nie pozwala na uzgodnienie planowanego zamierzenia oraz określenie warunków jego realizacji.

Przedłożony raport oddziaływania na środowisko nie zawiera wszystkich elementów o których mowa w art. 66 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.) – zwanej dalej ocenową, w tym również informacji wyszczególnionych w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach znak WOOS.4220.211.2020.MP1.2 z 10 lipca 2020 r., w której ustalono jego zakres. Zakres raportu, ustalony ww. opinii został zawarty w postanowieniu Wójta Gminy Koszęcin z 13 sierpnia 2020 r. zn.: GG.6220.2.13.2020.

Aktualna treść przedłożonego raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko budzi duże wątpliwości tut. organu. Jego treść - w tym układ i tytuły części z rozdziałów, dotyczące m.in.:

- usytuowania przedsięwzięcia,
- powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowy sposób ich wykorzystania i pokrycia szatą roślinną.
- rodzaju technologii,
- ewentualnych wariantów przedsięwzięcia,
- rozwiązań chroniące środowisko,
- informacji o przedsięwzięciach realizowanych i zrealizowanych, znajdujących się na terenie, na którym planuje się realizację przedsięwzięcia, oraz w obszarze oddziaływania przedsięwzięcia lub których oddziaływania mieszczą się w obszarze oddziaływania planowanego przedsięwzięcia – w zakresie, w jakim ich oddziaływania mogą prowadzić do skumulowania się,
- informacji dotyczącej prac rozbiórkowych dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,

wskazują, że jest to opracowanie o charakterze bardziej karty informacyjnej przedsięwzięcia niż raportu o oddziaływaniu na środowisko. Zawarte w opracowaniu dane, w tym dotyczące, m.in. usytuowania przedsięwzięcia, elementów środowiska przyrodniczego obszaru objętego

zamierzeniem, badań terenowych, a także opisy i analizy wariantów zamierzenia są pobieżne i lakoniczne, a obraz planowanej inwestycji nie jest spójny. W opracowaniu uwzględniono częściowo informacje wymagane w raporcie, m.in. analizę możliwych konfliktów społecznych, jednak w celu dokonania rzetelnej oceny oddziaływania zamierzenia na środowisko inwestycji, w tym wpływu na przyrodę Parku Krajobrazowego Lasy nad Górną Liswartą, raport winien zawierać wszystkie elementy określone w art. 66 ustawy ocenowej, a także powinny być uwzględnione w nim wszystkie zagadnienia określone w opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z 10 lipca 2020 r. zn.: WOŚ.4220.211.2020.MP1.2, które jak już wspomniano zostały zawarte ww. postanowieniu Wójta Gminy Koszęcin.

Po analizie przedłożonej dokumentacji, stwierdza się iż raport zawiera zbyt pobieżne analizy dotyczące niżej wymienionych kwestii:

1) opis elementów przyrodniczych środowiska objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko, w tym:

- elementów środowiska objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz korytarzy ekologicznych w rozumieniu tej ustawy,
- właściwości hydromorfologicznych, fizykochemicznych, biologicznych i chemicznych wód,
- wyniki inwentaryzacji przyrodniczej, przez którą rozumie się zbiór badań terenowych przeprowadzonych na potrzeby scharakteryzowania elementów środowiska przyrodniczego, jeżeli została przeprowadzona, wraz z opisem zastosowanej metodyki; wyniki inwentaryzacji przyrodniczej wraz z opisem metodyki stanowią załącznik do raportu,
- inne dane, na podstawie których dokonano opisu elementów przyrodniczych.

Opisy zawarte w przedstawionej dokumentacji są pobieżne i nie odpowiadają danym przedstawianym w raporcie. Brak jest wskazań dot. ewentualnej inwentaryzacji (mowa tylko o „badaniach botanicznych” czy „badaniach terenowych” dla których nie przedstawiono terminów, metodyki czy zakresu). Jak podkreślono w opracowaniu „Oceny oddziaływania na środowisko na poszczególne komponenty środowiska i powiązania między nimi wykonano metodą ekspercką, bazując na dotychczasowych doświadczeniach wykonawców raportu oraz na wiedzy ekspertów od ochrony przyrody” – nie wiadomo skąd wskazanie dot. zespołu ekspertów, gdyż autor opracowania jest tylko jeden.

Z informacji dot. fauny wynika, że obszar zamierzenia „(...) prawdopodobnie zajęty jest przez przedstawicieli płazów, gadów, ptaków i ssaków” (w tym m.in. „w obszarze inwestycyjnym z uwagi na bliskie sąsiedztwo zbiorników wodnych mogą także potencjalnie występować płazy - żaba trawna, ropucha szara, oraz gady - jaszczurka zwinka i jaszczurka żyworodna”). W dalszej części opracowania jednak wskazuje się, że teren inwestycji „(...) nie jest potencjalnym miejscem migracji, bytowania czy też rozrodu zwierząt kręgowych i bezkręgowych, w tym przede wszystkich gatunków chronionych”.

Brak konsekwencji w zakresie informacji o środowisku przyrodniczym terenu objętego zamierzeniem, nie pozwala na przeprowadzenie właściwej oceny oddziaływania na środowisko wnioskowanego przedsięwzięcia.

Raport winien zawierać stosowne analizy, wykazujące czy i w jakim charakterze oraz w jakich terminach, w rejonie zamierzenia występują przedstawiciele poszczególnych grup fauny. Następnie na tej podstawie należy scharakteryzować i ocenić możliwość wystąpienia oddziaływań ze strony zamierzenia (każdego z jego etapów), na poszczególne grupy zwierząt oraz należałoby wskazać czy konieczne jest zastosowanie działań minimalizujących (a nie rozwiązań chroniących środowisko jak wskazano w dokumencie, bo to nie ten „etap”

postępowania), w tym np. mających na celu zabezpieczenie zwierząt na etapie przygotowania terenu (gdzie zgodnie z przedłożonym opracowaniem planowane jest, m.in. zdjęcie wierzchniej warstwy gleby w trakcie prac przygotowawczych (niwelacje terenu).

2) określenia obecnej formy użytkowania terenu przeznaczonego pod realizację przedsięwzięcia oraz charakterystyki jego otoczenia, w tym położenia cieków, zbiorników, oczek wodnych, etc., ważnych z przyrodniczego punktu widzenia, wraz z podaniem informacji, czy planowane jest ich przekształcenie lub likwidacja.

Informacje zawarte w raporcie na temat wód powierzchniowych w rejonu inwestycji są niewystarczające aby w pełni ocenić oddziaływanie inwestycji na ww. wody – odniesiono się jedynie ogólnie do terenu całej gminy. Jedyne zapisy opracowania odnoszące się do wód powierzchniowych to: „*bliskie sąsiedztwo zbiorników wodnych*”, czy też „*zachowane zostaną w niezmienionym stanie istniejące w sąsiedztwie inwestycji cieki wodne*”. W dokumencie pojawia się również zapis: „*w miejscach, gdzie linia kablowa będzie przechodzić przez rów melioracyjny, zostanie zastosowane przejście podziemne za pomocą przecieku lub przewiertu sterowanego*” - nie wskazano jednak lokalizacji ww. rowu i poszczególnych kolizji. Z uwagi na brak szczegółowego opisu elementów składowych inwestycji (w tym przebiegu dróg dojazdowych, wewnętrznych, linii kablowych, etc.) oraz lokalizacji cieków, zbiorników wodnych, czy też rowów melioracyjnych, nie można ocenić czy i w jakim zakresie wystąpi oddziaływanie ze strony zamierzenia.

3) warunki użytkowania terenu w fazie realizacji.

W raporcie brak jest jednoznacznych informacji, czy inwestycja wymagała będzie prowadzenia prac zmierzających do przekształcenia rzeźby terenu (mając na uwadze obecny jej układ). W opracowaniu mowa o pracach przygotowawczych – „*makroniwelacja i drenaż wód powierzchniowych: spycharki, walce i koparki spłaszczają kopce, jak również doprowadzają do wypełnienia wszelkich ubytków, aby zapewnić prawidłowe odprowadzenie wody na powierzchnię*”. Równocześnie w dalszej jego części wskazano, że „*(...) zachowana zostanie naturalna rzeźba terenu*”.

4) opis i analiza wariantów przedsięwzięcia

W raporcie do ww. punktu odniesiono się zbyt ogólnie. Wariantowanie przedsięwzięcia powinno obejmować wskazanie wariantu proponowanego przez wnioskodawcę, racjonalnego wariantu alternatywnego (tj. takiego który mógłby zostać wybrany przez inwestora do realizacji, a który różni się od wariantu proponowanego przez inwestora) i racjonalnego wariantu najkorzystniejszego dla środowiska. Każdy z ww., powinien zostać szczegółowo opisany oraz oceniony pod kątem jego wpływu na środowisko (w tym, m.in. rośliny, zwierzęta, grzyby i siedliska przyrodnicze, wodę i powietrze, powierzchnię ziemi, z uwzględnieniem ruchów masowych ziemi, i krajobraz, formy ochrony przyrody, etc.). Szczególną uwagę należy zwrócić na porównanie oddziaływań analizowanych wariantów na formę ochrony przyrody – Park Krajobrazowy Lasu nad Górną Liswartą. Pełna ocena oddziaływania inwestycji na środowisko miała bowiem na celu przeanalizowanie i ocenę wpływu inwestycji na jego wartości i cele ochrony. W obecnie przedłożonym opracowaniu, przedstawiono jedynie wykaz zakazów obowiązujących dla parku (zgodnie z rozporządzeniem) oraz krótko wskazano, że „*planowane przedsięwzięcie jest zgodne z ww. zakazami i może być realizowane na tym terenie*”. Opracowanie nie przedstawia analiz i ocen wpływu zamierzenia i elementów mu towarzyszących na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe parku krajobrazowego Lasu nad Górną Liswartą. W tym zakresie, uwagę należy zwrócić na

ocenę oddziaływania inwestycji na krajobraz. Oceny zawarte w opracowaniu nie są bowiem jednoznaczne – w jednym miejscu napisano, że: „zmiany w środowisku wywołane pracą elektrowni dotyczyć będą zmian w krajobrazie, które są nieuniknione i wynikają z charakteru przedsięwzięcia” oraz „oddziaływania stałe związane z planowaną inwestycją to głównie: zmiana krajobrazu terenu”, by następnie wskazać, że „jednakże po przeanalizowaniu istotnych cech krajobrazu na terenie omawianej inwestycji można wnioskować o braku negatywnego oddziaływania na ten element środowiska przyrodniczego”.

Mając na względzie położenie inwestycji w zasięgu formy ochrony przyrody utworzonej w celu, m.in. ochrony walorów krajobrazowych, należy w raporcie przedstawić szczegółowe analizy i oceny ewentualnej utraty walorów krajobrazowych tego rejonu, w związku z posadowieniem tam elektrowni. Rozważyć należałoby zasadność zastosowania odpowiednich działań minimalizujących oddziaływanie na krajobraz – adekwatnych i możliwych do realizacji.

5) opis przewidywanych działań mających na celu unikanie, zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko.

Przedłożony raport nie zawiera takich informacji. Z uwagi, na to iż na terenie inwestycji występują zwierzęta (m.in. płazy, gady, ssaki i ptaki), dla planowanego przekształcenia gruntów - wskazać należałoby stosowne działania chroniące środowisko, w tym zwierzęta, dla których ww. elementy środowiska stanowią mogą siedliska życia (tj. nory w ziemi lub gniazda na ziemi). Rozważyć należy także możliwość określenia terminu prowadzenia poszczególnych prac, który pozwoli na zminimalizowanie ewentualnych negatywnych oddziaływań w okresie lęgowym/rozrodczym zwierząt (np. wykoszenie powierzchni przed przystąpieniem do prac, etc.). Ponadto należałoby, w przypadku występowania w rejonie inwestycji gatunków inwazyjnych, wskazać sposoby zabezpieczenia terenu przed ich rozsiwianiem w tym rejonie, w tym sposób postępowania z odpadami zawierającymi części tych roślin.

Dodatkowo, należy zaznaczyć, że niemal wszystkie załączniki mapowe w opracowaniu nie mają stosownej legendy lub innego opisu ich zawartości, co uniemożliwia analizę ich treści w odniesieniu do zakresu opracowania (jedną z nielicznych odpowiednio opisanych map, jest rysunek nr 7).

Zwracam uwagę również, że należy powoływać się na aktualne podstawy prawne – np. informacje zawarte w streszczeniu wskazują że raport wykonany został zgodnie z zakresem który obowiązywał w ustawie oenowej z 2008 r (Dz. U. z 2008 r. nr 199 poz. 1227).

Tutejszy organ zaznacza, że zadaniem raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko jest określenie oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz ludzi przy uwzględnieniu przyjętych przez inwestora rozwiązań lokalizacyjnych, projektowych, technologicznych, technicznych i organizacyjnych.

Dla organu raport stanowi podstawowe źródło informacji o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w fazie jego realizacji, eksploatacji lub użytkowania i likwidacji. Od szczegółów, wiarygodności i jakości zawartych w nim danych i analiz zależy rodzaj rozstrzygnięcia oraz zakres, rodzaj i charakter zidentyfikowanych oraz nałożonych na inwestora warunków środowiskowych. Na podstawie przedłożonych informacji nie jest możliwa właściwa ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, oraz nie jest możliwe określenie warunków minimalizujących oddziaływanie na środowisko na etapie

realizacji i eksploatacji przedmiotowego przedsięwzięcia. Zakres uzupełnień jaki jest wymagany, aby można było dokonać uzgodnienia i określenia warunków realizacji zamierzenia jest bardzo obszerny (co może skutkować np. sporządzeniem nowego raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia), wobec powyższego tutejszy organ odmówił uzgodnienia dla proponowanego zamierzenia na podstawie przedłożonych dokumentów.

Po złożeniu do Wójta Gminy Koszęcin - organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach raportu zgodnego z art. 66 ustawy ocenowej, będzie możliwe, po jego zweryfikowaniu, ponowne wystąpienie z wnioskiem do tutejszego organu o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia.

Wobec powyższego postanowiono jak w sentencji.

POUCZENIE

W świetle art. 77 ust 7 przywołanej powyżej ustawy ocenowej, na niniejsze postanowienie nie przysługuje zażalenie. Strona może je zaskarżyć w odwołaniu od decyzji.

podpisano elektronicznie

Otrzymują za potwierdzeniem odbioru:

1. Wójt Gminy Koszęcin (ePUAP)

Do wiadomości

1. WOOS -aa